

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПЕРНИЙ КЛАС

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньо-професійної програми: 025.00.02 «Сольний спів»

Київ – 2023

Розробник: Макарова Емма Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Викладач: Макарова Емма Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

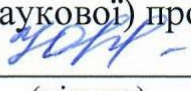
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 28.08.2023 року № 9

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

____.____.2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Юлія МЕРЕЖКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

____.____.2023 р.

Заступник декана Інна ТКАЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
«Оперний клас»		
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>4 / 120</i>	
Курс	<i>I</i>	
Семестр	<i>I</i>	<i>II</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>1</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>30</i>
Аудиторні	<i>32</i>	<i>16</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>2</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>24</i>	<i>12</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>-</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Оперний клас» є підготовка магістрантів до професійної музично-виконавської діяльності.

Завдання дисципліни – підготовка висококваліфікованих виконавців світової оперної класики, творчих особистостей, готових до самоорганізації та самовдосконалення.

Програма передбачає:

- завершення формування в магістрантів вокально-технічних навичок на основі вимог сучасних наукових знань;
- удосконалення виконавського досвіду.

Вимоги щодо підбору навчально-художнього матеріалу формуються таким чином, аби він удосконалив вокально-виконавські здібності магістрантів.

Методи роботи обираються відповідно до теми змістового модуля.

Форми роботи – практичне заняття, самостійна робота, консультації викладача та концертмейстера.

Засоби навчання – аудіо- та відеоматеріали, клавіри.

Формою контролю знань та вмінь студентів є модульні контрольні роботи і залік.

Вивчення навчальної дисципліни «Оперний клас» сприяє формуванню у здобувачів таких програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні проблеми і задачі в галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність спілкування іноземною мовою.

ЗК-2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК-1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК-2. Усвідомленні процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті в поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК-3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, створенню продуктів музично-виконавської творчості.

СК-4. Здатність інтерпретувати художні образи у вокально-виконавській та музично-педагогічній діяльності.

СК-7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК-8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свою художню інтерпретацію під час публічного виступу.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Оперний клас» магістранти повинні **знати:**

- практичні основи оперного виконавства;
- особливості роботи на сцені;
- власні недоліки і шляхи їх усунення.

вміти:

- володіти високим рівнем сольного і ансамблевого співу зі сценічною діяльністю;
- володіти акторською майстерністю;
- дотримуватися вимог сценічної поведінки;
- правильно налаштовуватися на сценічну діяльність;
- користуватися клавірною літературою;
- робити аналіз створюваного образу та власного виконання;
- самостійно працювати з авторським текстом, розуміти зміст твору;
- робити порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій;
- володіти майстерністю аргументації, подання власних висновків.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання:

РН-1. Володіти професійними навичками вокально-виконавської, творчої та музично-педагогічної діяльності.

РН-2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН-3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН-5. Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН-6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН-7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторні					Модульний контроль	Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
I курс, I семестр								
Змістовий модуль 1. Формування творчого підходу до виконання оперних творів								
Тема 1. Опера. Специфіка жанру. Особливості сюжетної лінії опер	1			1				
Тема 2. Специфіка оперної вистави XVII-XVIII ст.	1			1				
Тема 3. Робота з клавірами опер різних епох і стилів	1			1				
Тема 4. Читання з листа оперних партій у клавірах різних епох і стилів	5			2				3
Тема 5. Специфіка опер епохи бароко. Народження «Stilo rappresentativo» – драматично-декламаційного стилю в опері XVII-XVIII ст.	2			2				
Тема 6. Вміння поєднувати декламаційний характер співу з кантиленним звуковеденням у сценах з опер композиторів XVII ст.	5			2				3
Тема 7. Народження Stilo concitato («пристрасний стиль») у сценах опер XVII-XVIII ст.	2			2				
Тема 8. Вокально-технічна досконалість у сценах з опер XVII-XVIII ст.	5			2				3
Тема 9. Народження комічної опери. Вплив commedia dell'arte і творчості П. Бомарше на розвиток комічної опери XVIII ст.	2			2				
Тема 10. В.А. Моцарт та його opera buffa	1			1				
Тема 11. Опера «Дон Жуан» В.А. Моцарта. Історія її створення	2			2				
Тема 12. Формування вміння акумулювати вокально-виконавські вміння і навички під час роботи над I дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта	9			4				5
Тема 13. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта	9			4				5
Тема 14. Робота над ансамблями з опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта	9			4				5
Тема 15. Завершальна робота над В.А. Моцарта «Дон Жуан»	2			2				
Модульний контроль	4						4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	Залік							
Разом	60			32			4	24

I курс, II семестр**Змістовий модуль 2. Удосконалення сформованості сценічно-вокальних навичок у процесі роботи над партіями з опер композиторів XIX століття**

Тема 1. Особливості розвитку оперного мистецтва в XIX ст.	1			1				
Тема 2. Вміння складати художньо-образні характеристики дійових осіб оперного спектаклю	2			1				1
Тема 3. Особливості розвитку національного оперного мистецтва в XIX ст. Історичні передумови народження української опери	1			1				
Тема 4. Опера «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Історія створення лібрето, розподіл дійових осіб	3			2				1
Тема 5. Вокально-сценографічна робота над I дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка	6			3				3
Тема 6. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка	6			3				3
Тема 7. Вокально-технічна робота над ансамблями в опері «Наталка Полтавка» М. Лисенка	7			3				4
Тема 8. Завершальна робота над оперою «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Сцени з опери	2			2				
Модульний контроль	2						2	
Разом	30			16			2	12
Усього	90			48			6	36

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування творчого підходу до виконання оперних творів.

Тема 1. Опера. Специфіка жанру. Особливості сюжетної лінії опер

Вплив пасторальних драм на розвиток опери XVII ст. як музично-драматичного жанру.

Тема 2. Специфіка оперної вистави XVII-XVIII ст.

Поєднання музики, танцю, живопису й акторської майстерності – головна специфіка оперної вистави.

Тема 3. Робота з клавірами опер різних епох і стилів

Клавіри опер різних епох і стилів. Концентрація уваги на композиційній моделі опери, номерній структурі, характеристиках дійових осіб і розвитку дії.

Тема 4. Читання з листа оперних партій у клавірах різних епох і стилів

Застосування методів розвитку навичок читання з листа. Концентрація уваги на темпо-ритмі, динамічних відтінках, відповідному звуковеденні, диханні, артикуляції й дикції, чистоті інтонування.

Тема 5. Специфіка опер епохи бароко. Народження «Stilo rappresentativo» – драматично-декламаційного стилю в опері XVII-XVIII ст.

Композитори епохи бароко висунули теорію співвідношення звуку і слова, підкорення співу слова як революційну вимогу опери XVII ст.

Тема 6. Вміння поєднувати декламаційний характер співу з кантиленим звуковеденням у сценах з опер композиторів XVII ст.

Композитори XVII ст. свідомо розділили три основні елементи: спів, речитатив (напівспів), оркестр (супровід). Речитатив – перехідна мелодія, музична декламація й однакове виконання звуків.

Тема 7. Народження Stilo concitato («пристрасний стиль») у сценах опер XVII-XVIII ст.

Формування вміння відтворення кантилено-рівного звучання в сценах пристрасного характеру в операх композиторів XVII-XVIII ст., що посприяє більш яскравому розкриттю характеристик дійових осіб.

Тема 8. Вокально-технічна досконалість у сценах з опер XVII-XVIII ст.

Арії з опер композиторів кінця XVII – початку XVIII ст. характеризуються технічністю й мелодійністю, що сприяє розвитку співацького голосу.

Тема 9. Народження комічної опери. Вплив *commedia dell'arte* і творчості П. Бомарше на розвиток комічної опери XVIII ст.

Народження нового буржуазного суспільства вимагало від мистецтва нових театральних форм і дуже швидко демократизувало оперу. Творчість Мольєра в XVII ст., французьких народних фарсів і *commedia dell'arte* заклали основу для народження комічної опери.

Тема 10. В.А. Моцарт та його *opera buffa*

Опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро», «Дон Жуан», «Чарівна флейта», «Викрадення з Сералю». Історія створення лібрето поетом Лоренцо да Понте.

Тема 11. Опера «Дон Жуан» В.А. Моцарта. Історія її створення

Історичні передумови створення опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта. Знайомство з лібрето, характеристики дійових осіб. Розподіл партій.

Тема 12. Формування вміння акумулювати вокально-виконавські вміння і навички під час роботи над I дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта

Робота над музичним матеріалом I дії. Виявлення дикційних, інтонаційних та ін. труднощів. Сценографія. Робота з концертмейстером. Відеоогляд еталонних зразків.

Тема 13. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта

Робота над музичним матеріалом II дії: диханням, дикцією, фразуванням, динамікою, сценографією. Вміння слухати партнера. Відеоогляд еталонних зразків.

Тема 14. Робота над ансамблями з опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта

Вокальна-технічна робота над ансамблевим строем, чистотою інтонування, диханням, штрихами.

Тема 15. Завершальна робота над В.А. Моцарта «Дон Жуан»

Показ сцен з опери.

Змістовий модуль 2. Удосконалення сформованості сценічно-вокальних навичок у процесі роботи над партіями з опер композиторів ХІХ століття

Тема 1. Особливості розвитку оперного мистецтва в ХІХ ст.

Основним принципом розвитку оперного західноєвропейського театру ХІХ ст. стає принцип музичної драми.

Тема 2. Вміння складати художньо-образні характеристики дійових осіб оперного спектаклю

Історичні і побутові умови спектаклю. Риси характерів і зовнішність дійових осіб, особливості поведінки, взаємодія з іншими персонажами. Соціальний статус та ін.

Тема 3. Особливості розвитку національного оперного мистецтва в ХІХ ст. Історичні передумови народження української опери

М. Лисенко та його боротьба за розвиток самобутньої української оперної культури, використання української народної пісні в оперному мистецтві. Вплив діяльності композитора на розвиток української опери.

Тема 4. Опера «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Історія створення лібрето, розподіл дійових осіб

Опера М. Лисенка «Наталка Полтавка» – поєднання широкої наспівності українських народних пісень з національно-побутовою драматургією. Знайомство з лібрето опери, розподіл партій, жанрова типологія опери, особливості її побудови.

Тема 5. Вокально-сценографічна робота над І дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка

Робота над деталями вокально-музичного виконання (інтонація, звуковедення, дихання, динаміка). Робота з концертмейстером.

Тема 6. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка

Співвідношення вокальної і мовної інтонацій, чистоти інтонування в роботі над II дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка.

Тема 7. Вокально-технічна робота над ансамблями в опері «Наталка Полтавка» М. Лисенка

Робота над ансамблевим строем, чистотою інтонування, видами ансамблю.

Тема 8. Завершальна робота над оперою «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Сцени з опери

Показ сцен з опери.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	16	16	8	8
Робота на практичних заняттях	10	16	160	8	80
Виконання завдань до самостійної роботи	5	6	30	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			231		138
Максимальна кількість балів: 231 Розрахунок коефіцієнта: $231 / 100 = 2,31$				-	

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1. Формування творчого підходу до виконання оперних творів		
1.	Тема 4. Читання з листа оперних партій у клавірах різних епох і стилів	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
2.	Тема 6. Вміння поєднувати декламаційний характер співу з кантиленим звуковеденням у сценах з опер композиторів XVII ст.	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
3.	Тема 8. Вокально-технічна досконалості в сценах з опер XVII-XVIII ст.	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
4.	Тема 12. Формування вміння акумулювати вокально-виконавські вміння і навички під час роботи над I дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
5.	Тема 13. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
6.	Тема 14. Робота над ансамблями з опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
Змістовий модуль 2. Удосконалення сформованості сценічно-вокальних навичок у процесі роботи над партіями з опер композиторів XIX століття		
1.	Тема 2. Вміння складати художньо-образні характеристики дійових осіб оперного спектаклю	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
2.	Тема 4. Опера «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Історія створення лібрето, розподіл дійових осіб	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
3.	Тема 5. Вокально-сценографічна робота над I дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
4.	Тема 6. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
5.	Тема 7. Вокально-технічна робота над ансамблями в опері «Наталка Полтавка» М. Лисенка	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії оцінювання	Бали
Демонстрування якісно опрацьованого матеріалу згідно з визначеними обсягами	10
Високий рівень практичних умінь	10
Яскраве виявлення натхненного творчого потенціалу	5
Максимальна кількість балів: 25	

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У I семестрі – залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Не передбачено у зв'язку зі специфікою даної навчальної дисципліни.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2
Назва модуля	Формування творчого підходу до виконання оперних творів	Удосконалення сформованості сценічно-вокальних навичок у процесі роботи над партіями з опер композиторів XIX століття
Кількість балів за модуль	231 б.	138 б.
Практичні	32 години	16 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття) – 264 б.	<p>Тема 1. Опера. Специфіка жанру. Особливості сюжетної лінії опер (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 2. Специфіка оперної вистави XVII-XVIII ст. (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 3. Робота з клавірами опер різних епох і стилів (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 4. Читання з листа оперних партій у клавірах різних епох і стилів (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 5. Специфіка опер епохи бароко. Народження «Stilo rappresentativo» – драматично-декламаційного стилю в опері XVII-XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 6. Вміння поєднувати декламаційний характер співу з кантиленим звуковеденням у сценах з опер композиторів XVII ст. (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 7. Народження Stilo concitato («пристрасний стиль») у сценах опер XVII-XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 8. Вокально-технічна досконалість у сценах з опер XVII-XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 9. Народження комічної опери. Вплив commedia dell'arte і творчості П. Бомарше на розвиток комічної опери XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 10. В.А. Моцарт та його opera buffa (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 11. Опера «Дон Жуан» В.А. Моцарта. Історія її створення (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 12. Формування вміння акумулювати вокально-виконавські вміння і навички під час роботи над I дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта (10+1)*2 = 22 б.</p> <p>Тема 13. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта (10+1)*2 = 22 б.</p>	<p>Тема 1. Особливості розвитку оперного мистецтва в XIX ст. (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 2. Вміння складати художньо-образні характеристики дійових осіб оперного спектаклю (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 3. Особливості розвитку національного оперного мистецтва в XIX ст. Історичні передумови народження української опери (10+1)*0,5 = 5,5 б.</p> <p>Тема 4. Опера «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Історія створення лібрето, розподіл дійових осіб (10+1)*1 = 11 б.</p> <p>Тема 5. Вокально-сценографічна робота над I дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка (10+1)*1,5 = 16,5 б.</p> <p>Тема 6. Вокально-сценічна робота над II дією опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка (10+1)*1,5 = 16,5 б.</p> <p>Тема 7. Вокально-технічна робота над ансамблями в опері «Наталка Полтавка» М. Лисенка (10+1)*1,5 = 16,5 б.</p> <p>Тема 8. Завершальна робота над оперою «Наталка Полтавка» М. Лисенка. Сцени з опери (10+1)*1 = 11 б.</p>

	Тема 14. Робота над ансамблями з опери «Дон Жуан» В.А. Моцарта (10+1)*2 = 22 б. Тема 15. Завершальна робота над В.А. Моцарта «Дон Жуан» (10+1)*1 = 11 б.	
Самостійна робота - 55 б.	5*6 = 30 б.	5*5 = 25 б.
Види поточного Контролю – 150 б.	Модульна контрольна робота 25*1 = 25 б.	Модульна контрольна робота 25*1 = 25 б.
Підсумковий контроль	Залік	-
Усього	231 Коефіцієнт: 231 / 100 = 2,31	138

8. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Антонюк А. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Українська ідея, 2000.
2. Антонюк В.Г. Українська вокальна школа: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2001.
3. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка, «Сольний спів». Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2007.
4. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. - К.: Музична Україна, 1965.
5. Стасько Г. Шуляр О. Сливоцький М. Голос людини та вокальна робота з ним. Монографія. Прикарпацької Національний університет ім. Стефаника, Івано-Франківськ, 2010.
6. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва. КНМАУ, 1997.

Додаткова

1. Гнидь Б. Виконавські школи України. НМАУ ім. П.І. Чайковського, Київ, 2002.
2. Юцевич Ю. Музика: Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2003.
3. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. К., 1998.
4. Вальборг Вербег-Свердстрем «Школа розкриття голосу». Cvedentis, 2009.

Допоміжні

1. Майстер-клас зірки світового вокалу Людмили Монастирської <http://kubg.edu.ua/prouniversitet/news/podiji/2303-maister-klas-zirky-svitovoho-vokalu-liudmyly-monastyrskoj.html>
2. Національна опера України <https://opera.com.ua/>
3. Категорія: Опери за алфавітом <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3>

[%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F:%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8 %D0%B7%D0%B0 %D0%B0%D0%BB%D1%84%D0%B0%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BC](#)

4. Музичні жанри. Опера <https://muzabetka.com.ua/muzichni-zhanri-opera.html>
5. Опера <https://drama.kropyva.ch/%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0>
6. Що таке опера, історія опери <https://uk.perish.info/1735-what-is-opera-opera-history.html>